

Volleybalclub

BROVOC

Beleid ongewenst gedrag

Inleiding

Bij een sportvereniging hoort sportief gedrag. Helaas is dit tegenwoordig niet meer vanzelfsprekend en is ongewenst gedrag binnen sportverenigingen een thema dat veelvuldig wordt besproken in de media. Als bestuur vinden we een veilig sportklimaat binnen de vereniging en goede omgangsvormen erg belangrijk. Om hier invulling aan te geven heeft het bestuur besloten enkele richtlijnen en afspraken vast te leggen middels een 'beleid ongewenst gedrag'. Leidraad hierbij is de NOC-NSF 'Toolkit Beleid Grensoverschrijdend Gedrag' geweest.

Omgangsvormen/omgangsregels

Binnen sportverenigingen heb je te maken met intimiteit. Bij veel activiteiten is er sprake van lichamelijk contact. Gedacht kan worden aan het stoeien, in kleine ruimten vertoeven en het douchen in gemeenschappelijke ruimten. Ook worden er gemakkelijk opmerkingen gemaakt over de prestaties of het uiterlijk van een ander. Het actief hanteren en uitdragen van omgangsregels helpt om overschrijding van grenzen te voorkomen.

Hieronder vind je de omgangsregels voor alle leden en bezoekers van de vereniging, zoals deze door NOC-NSF zijn opgesteld, welke Brovoc ook wil uitdragen.

1. Ik accepteer en respecteer de ander zoals hij is en discrimineer niet. Iedereen telt mee binnen de sportvereniging.
2. Ik houd rekening met de grenzen die de ander aangeeft.
3. Ik val de ander niet lastig.
4. Ik berokken de ander geen schade.
5. Ik maak op geen enkele wijze misbruik van mijn machtspositie.
6. Ik scheld niet en maak geen gemene grappen of opmerkingen over anderen.
7. Ik negeer de ander niet.
8. Ik doe niet mee aan pesten, uitlachen of roddelen.
9. Ik vecht niet, ik gebruik geen geweld, ik bedreig de ander niet.
10. Ik kom niet ongewenst te dichtbij en raak de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
11. Ik geef de ander geen ongewenste seksueel getinte aandacht.
12. Ik stel geen ongepaste vragen en maak geen ongewenste opmerkingen over iemands persoonlijk leven of uiterlijk.
13. Als iemand mij hindert of lastig valt dan vraag ik hem/haar hiermee te stoppen. Als dat niet helpt, vraag ik een ander om hulp.
14. Ik maak geen foto- of beeldopnames in het kleedlokaal c.q. in de doucheruimte.
15. Ik help anderen om zich ook aan deze afspraken te houden en spreek degene die zich daar niet aan houdt erop aan en meld dit zo nodig bij het bestuur.

Gedragsregels begeleiders in de sport

Omgangsregels kunnen gezien worden als algemene uitgangspunten voor gedrag. In de sport is de relatie tussen de trainer en de sporter erg belangrijk. Daarom heeft de georganiseerde sport gedragsregels vastgesteld. Deze gedragsregels zijn gericht op trainers/ coaches/ begeleiders/ kaderleden (verder in de tekst begeleider genoemd) en maken deel uit van het Tuchtreglement van de sportbond. De gedragsregels geven aan waar de grenzen liggen in het contact tussen begeleider en sporter. Deze gedragsregels zijn opgesteld voor begeleiders in de sport aangezien uit cijfers blijkt dat plegers veelal begeleiders zijn en slachtoffers veelal sporter.

De gedragsregels vormen - aangevuld met de omgangsregels - een richtlijn voor de omgang tussen sporters en begeleiders.

Deze gedragsregels zijn anders dan omgangsregels afdwingbaar. Als een of meerdere gedragsregels overtreden wordt dan kan een tuchtprocedure met tuchtrechtelijke sancties volgen vanuit de sportbond.

Hieronder vind je een overzicht van de 'Gedragsregels begeleiders in de sport' zoals vastgesteld binnen de georganiseerde sport:

1. De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig kan voelen.
2. De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast, én verder in het privé-leven van de sporter door te dringen dan nodig is in het kader van de sportbeoefening.
3. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van (machts)misbruik of Seksuele Intimidatie tegenover de sporter.
4. Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de begeleider en de jeugdige sporter tot zestien jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
5. De begeleider mag de sporter niet op een zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten.
6. De begeleider onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten via welk communicatiemiddel dan ook.
7. De begeleider zal tijdens training(stages), wedstrijden en reizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter en met de ruimte waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de hotelkamer.
8. De begeleider heeft de plicht - voor zover in zijn vermogen ligt - de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van Seksuele Intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) sporter behartigt, is de begeleider verplicht met deze personen of instanties samen te werken, opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen.
9. De begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. Ook de begeleider aanvaardt geen financiële beloning of geschenken van de sporter die in onevenredige verhouding tot de gebruikelijke dan wel afgesproken honorering staan.
10. De begeleider zal er actief op toezien dat deze regels worden nageleefd door iedereen die bij de sporter is betrokken. Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragsregels zal hij de daartoe noodzakelijke actie(s) ondernemen.
11. In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.

*('Gedragsregels begeleiders in de sport' zoals vastgesteld in de Blauwdruk Tuchtreglement Seksuele Intimidatie in de AV van NOC*NSF van 15 november 2011)*

Wanneer een lid van de sportvereniging zich niet houdt aan de gedragsregels dan heeft het bestuur de opdracht de regels te handhaven. Om dit te kunnen doen zal uitgezocht moeten worden wat er is voorgevallen. Het beginsel hoor en wederhoor moet dan worden toegepast. De sportbond kan de vereniging ondersteunen bij een dergelijk onderzoek maar ook met de afhandeling daarvan. Mocht het zo zijn dat er sprake is van Seksuele Intimidatie dan kan dit niet op verenigingsniveau worden afgehandeld. In zo'n geval zal contact gezocht moeten worden met de sportbond. De bond en de

vereniging kunnen dan overleggen over het vervolg van de zaak. Het is mogelijk dat er ook door justitie een onderzoek wordt uitgevoerd en in zo'n geval zal het onderzoek van justitie eerst afgerond moeten zijn voor de zaak binnen de sport onderzocht kan worden. De meeste sportbonden laten het onderzoek op het terrein van Seksuele Intimidatie (SI) uitvoeren door het Instituut voor Sport Rechtspraak (ISR). Er zijn ook een aantal bonden die zelf een tuchtcollege kunnen samenstellen om het onderzoek te kunnen doen en ook een uitspraak kunnen doen. Wanneer een tuchtcollege een uitspraak doet over een zaak die te maken heeft met Seksuele Intimidatie, dan wordt de uitspraak vastgelegd in het register tuchtrechtelijke uitspraken SI ('zwarte lijst'). Deze procedure bestaat uit een aantal stappen die achter elkaar gezet moeten worden. Om succesvol te zijn is het daarom ook van groot belang dat een vereniging bij een vermoeden van Seksuele Intimidatie contact zoekt met de bond en zeker niet zelfstandig onderzoek gaat doen, laat staan sancties opleggen. Deze werkwijze kan in veel gevallen wat overdreven lijken. Helaas leert de ervaring dat zaken die klein lijken toch groot kunnen zijn. Daarbij komt ook dat je als bestuurder door te overleggen rugdekking krijgt. Dat is belangrijk omdat bestuurlijke beslissingen op dit terrein soms de media kunnen halen of later nog in een rechtszaak ter discussie kunnen staan.

Adviseurs van Vertrouwenspunt Sport ondersteunen zowel verenigingen als sportbonden bij de stappen die genomen moeten worden. Hieraan zijn geen kosten verbonden.

Seksuele intimidatie

Onder seksuele intimidatie wordt seksueel (getint) gedrag verstaan dat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren. Het kan gaan om dubbelzinnige opmerkingen, gebaren of opmerkingen. Van een vervelend grapje tot aanranding.

Seksuele intimidatie kan voorkomen tussen volwassen sporters, maar ook tussen volwassenen en kinderen. Bijvoorbeeld een coach die bij het geven van aanwijzingen aan een speler of speelster onnodig lichamelijk contact maakt. Of een trainer die een volleyballer buiten de trainingen veel aanraakt. Of een bestuurder die dreigt een speler uit de selectie te gooien als deze niet ingaat op zijn seksuele toenadering. De taboesfeer wordt beetje bij beetje doorbroken, maar nog steeds is seksuele intimidatie in de sport niet altijd overal bespreekbaar. De vaak familiale sfeer binnen de vereniging is vaak de oorzaak dat seksuele intimidatie te laat wordt herkend of dat het gevoel heerst "dat komt bij ons niet voor". Maar het kan helaas overal gebeuren. De 'pleger' is zich misschien niet bewust van het ongemak en zal als hij/zij erover wordt aangesproken waarschijnlijk excuses aanbieden. Sommigen intimideren of misbruiken wel bewust en dat is lastiger aan te pakken.

In geval van seksuele intimidatie dient altijd contact opgenomen te worden met de vertrouwenscontactpersoon (VCP).

Pesten

Pestgedrag hoort absoluut niet thuis bij een sportvereniging. Niet op het veld, niet binnen je team en ook niet tegen de tegenstander. Dan hebben we het over zaken als zogenaamd 'leuke' opmerkingen maken over iemand, buitensluiten van een speler, bezittingen afpakken of verstoppen, slaan, schoppen, jennen of pesten via social media.

Van sporters, trainers en coaches wordt verwacht dat zij actief optreden tegen pestgedrag. Maak het bespreekbaar of leg incidenten of structureel pestgedrag voor aan de vertrouwenscontactpersoon (VCP).

Vertrouwenscontactpersoon (VCP)

Wat is een VCP?

De VCP is binnen de sportvereniging het eerste aanspreekpunt voor iedereen die te maken heeft met Seksuele Intimidatie of ander ongewenst gedrag zoals pesten, discriminatie, lichamelijk geweld en hier met iemand over wil praten. De VCP is beschikbaar voor iedereen die opmerkingen of vragen heeft over Grensoverschrijdend Gedrag of die over een concreet incident een gesprek wil met iemand die bekend is binnen de sportvereniging. De VCP is er voor sporters, ouders van sporters, toeschouwers, kaderleden, vrijwilligers, bestuur, etc..

Iedere sportbond heeft een VCP, zo ook Nevobo. Deze is te vinden op de site van de [Nevobo](#). De VCP van de sportbond is beschikbaar voor haar sportverenigingen en individuele leden. Mocht een sportvereniging zelf ook een VCP hebben aangesteld dan kan de VCP van de sportvereniging bij de VCP van de sportbond terecht ter ondersteuning in de procedurele rol.

Brovoc heeft een eigen Vertrouwens(Contact)Persoon aangesteld:

Hannie Wanten
Tel: 077-4632742 / 06-23970765
Email: hannie.wanten@ziggo.nl

De vertrouwenspersoon meldt een klacht geanonimiseerd aan het bestuur.

Activiteiten VCP

De VCP wordt geacht om te handelen volgens een bepaald protocol. Het protocol is te downloaden in de online versie van de [toolkit](#) die specifiek geschreven is voor Seksuele intimidatie. De activiteiten van een VCP zijn:

1. Eerste opvang/ aanspreekpunt
2. Doorverwijzen
3. Preventieactiviteiten

De specifieke functie van de VCP is beschreven in het functieprofiel (zie bijlage 1).
Voor de VCP bestaat de mogelijkheid om deel te nemen aan de training voor VCP van NOC*NSF.

Aanstellen van vrijwilligers

Om ervoor te zorgen dat alle vrijwilligers op de hoogte zijn van de gedragsregels én zich hieraan houden, zullen aan iedere vrijwilliger de gedragsregels worden overhandigd en zal iedere vrijwilliger verzocht worden om een vrijwilligersovereenkomst te ondertekenen waar de gedragsregels onderdeel van zijn. Hiermee onderschrijven vrijwilligers de gedragsregels en zijn ze daarop aanspreekbaar. De getekende vrijwilligersovereenkomsten zullen door de secretaris (op papier en/of digitaal) gearchiveerd worden. De bepalingen zoals beschreven in het privacy beleid zullen hierbij in acht worden genomen. De getekende vrijwilligersovereenkomsten zullen 2 jaar na beëindiging van de vrijwilligerstaken worden vernietigd.

Nieuwe trainers zullen worden gescreeend. Het is immers niet aan het uiterlijk te zien of iemand zich op een of andere manier schuldig heeft gemaakt aan Grensoverschrijdend Gedrag. Dit zal gebeuren middels:

- Kennismakingsgesprek

Met potentiële trainers zal een kennismakingsgesprek gevoerd worden waarbij zal worden gevraagd naar de motivatie van de trainer om met kinderen te willen werken, naar zijn werkervaring en referenties bij vorige organisaties.

- Referenties checken

Op basis van het CV zal contact worden opgenomen met verenigingen uit het verleden waar de trainer actief is geweest. Hiervoor zal toestemming van de potentiële trainer gevraagd worden.

- Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)

Een Verklaring Omtrent Gedrag is een verklaring waarbij het Ministerie van Justitie controleert of de aanvrager strafbare feiten heeft gepleegd die een risico vormen voor de functie waarvoor de verklaring wordt aangevraagd. Zo zal iemand die ooit veroordeeld is voor ontucht met minderjarigen geen VOG krijgen voor trainer/begeleider van een jeugdteam. Het feit dat iemand zo'n verklaring kan overleggen betekent niet dat iemand nooit met Justitie in aanraking is geweest. Een VOG is een goede mogelijkheid om meer zekerheid te verkrijgen over het verleden van een nieuwe trainer.

Brovoc zal voor alle huidige en nieuw aan te stellen trainers een Verklaring Omtrent Gedrag vragen. De trainers zullen hierover geïnformeerd worden. De afgegeven VOG's zullen door de secretaris (digitaal) gearchiveerd worden. De bepalingen zoals beschreven in het privacy beleid zullen hierbij in acht worden genomen. Na beëindiging van de vrijwilligerstaken zal de verklaring worden vernietigd.

- Bevragen registratiesysteem Seksuele Intimidatie

Het is mogelijk om het registratiesysteem Seksuele Intimidatie te bevragen of de kandidaat is opgenomen in het Registratiesysteem voor plegers Seksuele Intimidatie. Dit sportbrede register, dat goedgekeurd is door het College Bescherming Persoonsgegevens, registreert plegers na een straf - of tuchtrechtelijke veroordeling voor een van te voren vastgestelde periode. Een aanvraag kan ingediend worden bij de gemachtigde van de sportbond.

Brovoc zal alleen in uitzonderlijke gevallen het registratiesysteem Seksuele Intimidatie bevragen.

Bijlage 1: Functieprofiel VertrouwensContactPersoon (VCP)

Algemene taakomschrijving

De VCP is contactfunctionaris binnen de vereniging of bond, betreffende seksuele intimidatie\grensoverschrijdend gedrag.

Taken van de VCP:

- a. eerste opvang/aanspreekpunt
- b. doorverwijzen
- c. preventieactiviteiten

Ad a. Eerste opvang:

De VCP is er voor leden die te maken hebben met seksuele intimidatie of ander ongewenst gedrag en hier met iemand over willen spreken.

De VCP:

- laat de klager het verhaal vertellen, maar is alert op zijn/haar taak
- bespreekt mogelijke doorverwijzingen
- informeert de klager of beschuldigde over de procedures op basis van het klachten- en /of tuchtreglement van de betreffende bond
- vult het registratie- en rapportageformulier in

Ad b. Doorverwijzen:

De VCP verwijst klager, beschuldigde, bond of vereniging door naar een NOC*NSF vertrouwenspersoon en/of -adviseur, klacht-/tuchtcommissie van de bond, advocaat, politie en/of andere hulpverleners.

Ad c. Preventieactiviteiten

De VCP:

- profileert zich binnen de eigen organisatie, zorgt ervoor dat iedereen binnen de organisatie op de hoogte is van het bestaan van de VCP en ziet erop toe dat de gedragsregels van de sport worden nageleefd
- houdt zich op de hoogte van (landelijke) ontwikkelingen op het terrein van preventie en sanctionering van seksuele intimidatie binnen de sport.
- draagt bij aan beleidsuitvoering op verenigingsniveau met betrekking tot landelijke ontwikkelingen in het beleid Seksuele Intimidatie en sociaal veilige sportomgeving
- geeft (on)gevraagd advies en informatie aan het bestuur waarmee gericht beleid kan worden ontwikkeld tegen seksuele intimidatie. Hiervoor kan de *toolkit/handboek sociaal veilige sportomgeving als leidraad worden gebruikt.*

Randvoorwaarden

De VCP:

- is geen bestuurslid
- heeft een duidelijk aanspreekpunt binnen bestuur en/of directie (bv. Respectievelijk de voorzitter of directeur)
- wordt een keer in de vier jaar gekozen door de interne democratische geledingen en/of aangesteld door de directeur
- kan om de vier jaar een VOG overleggen
- is niet inhoudelijk betrokken bij procedures
- werkt conform een protocol *sociaal veilige sportomgeving tbv* preventie en sanctioneren Seksuele Intimidatie

Attitude

De VCP:

- is een sociaal, toegankelijk, oprecht en gezaghebbend persoon
- geniet het vertrouwen van de bij de vereniging of bond betrokken medewerkers en leden
- heeft levenservaring, is integer en heeft een evenwichtige persoonlijkheid
- is een persoon die zich neutraal en onafhankelijk op kan stellen
- heeft affiniteit met een sociaal veilige sportomgeving en wil daaraan een bijdrage leveren

Vaardigheden

De VCP:

- is in staat zichzelf en het onderwerp sociale veiligheid en seksuele intimidatie aan de doelgroepen te kunnen presenteren
- kan een vertrouwelijk gesprek voeren met klager, beschuldigde, bond of vereniging
- kan reflecteren
- kan omgaan met vertrouwelijkheid en weerstanden
- kan omgaan met emoties van zichzelf, de beschuldigde, het slachtoffer en de omgeving
- is in staat mee te werken beleid uit te voeren

Kennis

De VCP:

- weet welke procedures er bij een (dreigend) incident gevolgd kunnen worden
- heeft voldoende kennis van procedurele gang van zaken rondom het indienen van een klacht
- kent de sociale kaart betreffende seksuele intimidatie
- kent de individuele en groepsprocessen die spelen bij seksueel grensoverschrijdend gedrag
- heeft kennis van de interne organisatiestructuur en cultuur

Aanbevelingen

De VCP:

- heeft VCP-training gevolgd en is aanwezig bij terugkomdagen
- staat open voor deelname aan intervisiebijeenkomsten binnen/tussen bonden